

ویرایش: ۱	مدیریت مطالعات و توسعه آموزش پزشکی	
تاریخ تدوین: ۹۸/۱۰/۱	برنامه مدون پنج ساله توسعه آموزش پزشکی براساس یافته های پژوهش و	مرکز مطالعات و توسعه
تاریخ بازنگری: ۱۴۰۳/۱۰/۱	دانش پژوهی	آموزش پزشکی

مقدمه: برای ارتقای نظام آموزشی و بهبود یادگیری فراگیران، باید آموزش پزشکی مبتنی بر نظرات و اعتقادات شخصی به آموزش بر مبنای بهترین شواهد (Best Evidence Medical Education: BEME) تغییر پیدا کند؛ بنابراین یکی از رسالت های مراکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی، ایجاد و ترویج فرهنگ استفاده از بهترین شواهد و یافته های جدید پژوهشی به جای استفاده از نظرات شخصی در تصمیم گیری های آموزشی است. برای رسیدن به چنین هدفی، مراکز توسعه آموزش پزشکی با تولید و حمایت از پژوهش های این حوزه، آموزش پزشکی مبتنی بر شواهد را مدیریت می کنند. در همین راستا مدیریت مطالعات و توسعه آموزش پزشکی در دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، به عنوان یکی از مدیریت های وابسته به حوزه معاونت آموزشی دانشگاه، قادر است حمایت های تخصصی خود را در زمینه توسعه آموزش پزشکی از طریق تولید و حمایت از پژوهشی های آموزش پزشکی و دانش پژوهی، با همکاری دفاتر توسعه آموزش دانشکده ها و مراکز آموزشی درمانی ارائه نماید. توسعه آموزش پزشکی در حوزه هایی مانند روش های یاددهی-یادگیری، برنامه ریزی درسی، ارزیابی دانشجو، ارزشیابی برنامه، راهنمایی و مشاوره دانشجو مورد توجه می باشد و امید می رود در نهایت منجر به پیشرفت سیستم آموزشی گردد. این سند در جهت توسعه آموزش پزشکی براساس یافته های پژوهش و دانش پژوهی ارائه شده است و برنامه های زیر مد نظر خواهد بود:

هدف: توسعه آموزش پزشکی در زمینه روش های یاددهی-یادگیری، برنامه ریزی درسی، ارزیابی دانشجو، ارزشیابی برنامه، راهنمایی و مشاوره دانشجو براساس یافته های پژوهش و دانش پژوهی

مسئول اجرا: واحدهای مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی

برنامه اول- توسعه کمی و کیفی پژوهش و دانش پژوهی در زمینه آموزش پزشکی

مسئول: واحد توانمندسازی اساتید، مرکز تحقیقات آموزش پزشکی، واحد مشاوره اساتید، واحد طرح های نوآورانه آموزشی و دانش پژوهی و گروه آموزش پزشکی مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی

هدف: توسعه کمی و کیفی پژوهش و دانش پژوهی در حوزه آموزش پزشکی در جهت حل مسائل در زمینه روش های یاددهی-یادگیری، برنامه ریزی درسی، ارزیابی دانشجو، ارزشیابی برنامه، راهنمایی و مشاوره دانشجو

الف: توانمندسازی اساتید در خصوص پژوهش در آموزش و دانش پژوهی

مسوول برنامه: واحد توانمندسازی مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی دانشگاه

بازه زمانی: مستمر

برنامه‌های توانمندسازی اساتید در خصوص پژوهش در آموزش و دانش پژوهی، در واحد توانمندسازی مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی طراحی و اجرا خواهد شد. این برنامه‌ها در سه سطح، با نظر متخصصان آموزش پزشکی طراحی خواهد شد و پس از اجرا، ارزیابی برنامه‌ها بر اساس نظرات اعضای هیأت علمی انجام خواهد شد و از نتایج آن در بازنگری برنامه‌های اجرا شده استفاده خواهد شد. برای اعضای هیأت علمی جدیدالورود، برنامه‌های اختصاصی توانمندسازی ارائه خواهد شد.

ب: فراهم نمودن سازوکارهای مشاوره‌ای برای اساتید و دانشجویان در خصوص پژوهش در آموزش

مسوول برنامه: واحد مشاوره مدیریت مطالعات و توسعه آموزش پزشکی دانشگاه

بازه زمانی: مستمر

فراهم نمودن سازوکارهای مشاوره‌ای در جهت هدایت پروژه‌های پژوهشی اساتید و دانشجویان برای حل مشکلات آموزشی در واحد مشاوره به اساتید و دانشجویان انجام خواهد شد. درخواست مشاوره از طرف اساتید از طریق لینک موجود بر روی سایت مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی ثبت خواهد شد. اساتید می‌توانند برای هر یک از واحدهای مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی مانند واحد برنامه‌ریزی درسی، واحد ارزیابی دانشجو، واحد آموزش بالینی، واحد ارزشیابی استاد درخواست خود را ارسال کنند. پس از ثبت درخواست آنان، زمان ارائه مشاوره توسط مسئول واحد مشخص خواهد شد. به علاوه ارائه این مشاوره‌ها با تماس‌های تلفنی و مراجعه حضوری افراد متقاضی نیز انجام خواهد شد.

ج: تسریع و تسهیل انجام طرح‌های پژوهشی در آموزش

مسوول برنامه: واحد مرکز تحقیقات مدیریت مطالعات و توسعه آموزش پزشکی دانشگاه

بازه زمانی: مستمر

مرکز تحقیقات آموزش علوم پزشکی در همکاری با نزدیک با مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی با هدف ترغیب اعضای هیأت علمی برای ارائه طرح‌های توسعه آموزش انجام این طرح‌ها را تسریع و تسهیل می‌کند. این مرکز اولویت‌های پژوهشی در حوزه آموزش را استخراج می‌کند و این اولویت‌ها را به اساتید و دانشجویان اطلاع‌رسانی می‌کند. اساتید و دانشجویان می‌توانند پروپوزال‌های خود را در سامانه پژوهشیار بارگذاری کنند و پس از ارزیابی و رفع نواقص اولیه، پروپوزال توسط کارشناسان مرکز تحقیقات آموزش پزشکی داوری می‌شود. پس از تایید پروپوزال، کد علمی و کد اخلاق برای طرح مصوب ثبت خواهد شد و

قرارداد انجام طرح منعقد می‌شود و سپس انجام طرح توسط مجری شروع می‌شود. کارشناسان این مرکز در تمام مراحل انجام طرح پژوهشی، به مجریان طرح‌ها خدمات مشاوره و راهنمایی ارائه خواهند کرد.

د- برگزاری ژورنال کلاب و راندهای مقالات پژوهشی در حوزه آموزش پزشکی

مسوول برنامه: گروه آموزش پزشکی مدیریت مطالعات و توسعه آموزش پزشکی دانشگاه

بازه زمانی: ماهانه

گروه آموزش پزشکی با برگزاری ژورنال کلاب و راندهای مقالات حوزه آموزش پزشکی، در جهت ارتقا مهارت طراحی پژوهش در آموزش اقدام می‌نماید. برگزاری این برنامه در طول هر ترم تحصیلی و با مشارکت دانشجویان دکتری آموزش پزشکی خواهد بود و از اساتید کلیه گروه‌ها در این برنامه دعوت می‌شود. در این جلسات متد مقالات نقد می‌شود تا مهارت طراحی پژوهش‌های آموزشی در مشارکت کنندگان افزایش یابد.

برنامه دوم- تشویق نوآوری‌های آموزشی در زمینه آموزش پزشکی

مسوول: واحد دانش پژوهی و واحد طرح‌های نوآورانه آموزشی و دانش پژوهی و دبیرخانه جشنواره مطهری مدیریت مطالعات و توسعه آموزش پزشکی دانشگاه

هدف: تشویق و الگوسازی فعالیت‌های نوآورانه و توسعه ای در حوزه آموزش پزشکی در جهت حل مسائل در زمینه روش‌های یاددهی-یادگیری، برنامه‌ریزی درسی، ارزیابی دانشجوی، ارزشیابی برنامه، راهنمایی و مشاوره دانشجوی

الف: تقدیر از اعضای هیات علمی برگزیده آموزشی در جشنواره آموزشی دانشگاه

مسوول: معاونت آموزشی با همکاری مدیریت مطالعات و توسعه آموزش پزشکی دانشگاه

بازه زمانی: سالانه

این جشنواره هر ساله با ابلاغ شیوه‌نامه استاد برگزیده آموزشی به دانشکده‌ها و دعوت از اعضای هیات علمی واجد شرایط برای تکمیل و ارسال مستندات طبق شیوه‌نامه آغاز می‌شود. در این فرایند مستندات اساتید در خصوص فعالیت‌های آنان از جمله نوآوری‌ها در حوزه آموزش مورد بررسی قرار می‌گیرد و پس از انتخاب اساتید برگزیده از هر دانشکده، در جشنواره مورد تقدیر قرار خواهند گرفت.

ب: تقدیر از اعضای هیات علمی مجری طرح‌های نوآورانه آموزشی در جشنواره آموزشی شهید مطهری

مسوول: معاونت آموزشی با همکاری مدیریت مطالعات و توسعه آموزش پزشکی دانشگاه

بازه زمانی: سالانه

این جشنواره هر ساله با اجرای فراخوان و ترغیب اعضای هیات علمی برای شرکت در این فراخوان آغاز می‌شود. در این فرایند، متخصصان حوزه آموزش پزشکی به اعضای هیات علمی برای درج فرایندهای آموزشی با فرمت مشخص مشاوره ارائه می‌دهند. پس از تکمیل فرم ثبت فرایند، مجریان طرح‌ها، فرایندهای خود را در سامانه مربوطه بارگذاری می‌کنند و پس از داوری و انتخاب فرایندهای برتر در جشنواره مورد تقدیر قرار می‌گیرند. به علاوه این فعالیت‌ها در سامانه دانشگاهی برای الگوسازی سایرین منتشر می‌شود.

ج: تقدیر از اعضای هیات علمی ارائه دهنده طرح‌های نوآورانه در آموزش پزشکی براساس بند دانش پژوهی در آموزش

مسئول: واحد دانش پژوهی مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی

بازه زمانی: مستمر

واحد دانش پژوهی مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی با ترغیب اعضای هیات علمی برای ارائه طرح‌های دانش پژوهی و مشاوره به اعضای هیات علمی برای درج فعالیت‌های دانش پژوهی با فرمت مشخص در این خصوص فعالیت خواهد کرد. این واحد با همکاری متخصصان حوزه آموزش پزشکی ارزیابی طرح‌ها را در دو بخش دانش‌ورانه و دانش پژوهی انجام می‌دهد. پس از محاسبه امتیاز دانش پژوهی اساتید توسط کمیته دانش پژوهی، امتیازات کسب شده اعضای هیات علمی مجری برای هیات ممیزه برای محاسبه در پرونده ارتقا ارسال می‌شود.

د- تخصیص گرنت مرکز تحقیقات راهبردی به طرح‌های نوآورانه در حوزه آموزش

هر ساله با دریافت نامه تخصیص اعتبار از مرکز تحقیقات راهبردی (نصر)، فراخوان برای طرح‌های نوآورانه به دانشکده‌ها ارسال خواهد شد. طرح‌های دریافتی در کمیته طرح‌های نوآورانه داوری شده و موارد برگزیده جهت دریافت گرنت به مرکز تحقیقات راهبردی نصر معرفی خواهند شد. مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی، اجرای این طرح‌ها را نظارت و حمایت خواهد کرد.

برنامه سوم- کاربست نتایج طرح‌های نوآورانه در آموزش و دانش پژوهی

مسئول: واحد دانش پژوهی و واحد طرح‌های نوآورانه آموزشی و دانش پژوهی و دبیرخانه جشنواره مطهری مدیریت مطالعات و توسعه آموزش پزشکی دانشگاه

هدف: کاربست نتایج طرح‌های نوآورانه در آموزش و دانش پژوهی

الف- افزایش دانش اعضای هیات علمی در خصوص نوآوری‌ها و یافته‌های جدید حوزه آموزش در ایران و جهان

مسوول: گروه آموزش پزشکی و مرکز تحقیقات آموزش پزشکی و دبیرخانه جشنواره مطهری مرکز مطالعات و توسعه آموزش

پزشکی

بازه زمانی: مستمر

یکی دیگر از وظایف مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی، انتشار و اطلاع‌رسانی نوآوری‌ها و یافته‌های حوزه آموزش در بین مسئولان، اعضای هیات علمی و دانشجویان می‌باشد. برای انجام این برنامه فعالیت‌های زیر پیش بینی می‌شود:

- ۱- انتشار طرح‌های نوآورانه جشنواره مطهری در فرمت کتاب بر روی سایت مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی
- ۲- ارائه طرح‌های برتر جشنواره مطهری در روز تقدیر از برگزیدگان جشنواره شهید مطهری و در حضور مدیران حوزه معاونت آموزشی
- ۳- ترغیب مسئولان دفاتر توسعه و مدیران آموزشی و اساتید دانشگاه برای حضور در جشنواره کشوری مطهری
- ۴- تهیه پم فلت و محتواهای آموزشی در خصوص نوآوری‌های حوزه آموزش در ایران و جهان و انتشار آن از طرق مختلف از جمله بارگذاری بر روی سایت مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی و انتشار در شبکه‌های اجتماعی
- ۵- ارائه نوآوری‌ها و نتایج تحقیقات جدید در حوزه آموزش پزشکی از طریق برگزاری وبینارها، کارگاه‌های آموزشی و پخش کنگره‌های آموزش پزشکی (کنگره آموزش پزشکی ایران و AMEE)
- ۶- ارائه نتایج طرح‌های نوآورانه و دانش پژوهی در شوراهای EDC، شورای آموزشی دانشگاه و شوراهای آموزشی دانشکده و جلسات دفاتر توسعه دانشکده‌ها

ب- استقرار نتایج طرح‌های نوآورانه در آموزش و دانش پژوهی

مسوول: واحدهای مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی با همکاری دفاتر توسعه آموزش دانشکده

بازه زمانی: مستمر

یکی دیگر از وظایف مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی، پیگیری کاربست نتایج طرح‌های نوآوری‌ها و دانش پژوهی و استقرار آن در دانشگاه است. برای انجام این برنامه فعالیت‌های زیر پیش بینی می‌شود:

- ۱- ارائه نتایج طرح‌های نوآورانه و دانش پژوهی در شورای EDC و واگذاری مسئولیت پیگیری استقرار نتایج به واحدها
- ۲- ارجاع نتایج طرح‌های نوآورانه و دانش پژوهی به شوراهای آموزشی دانشگاه و شورای مدیران جهت بررسی و مصوب شدن استقرار نتایج به صلاحدید اعضای شوراها